

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๕๔

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคประชาธิปัตย์

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคประชาธิปัตย์ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับหนังสือร้องเรียนจากนายสมพงษ์ รัตนะวราหะ ประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๒ ว่า นายวิลาศ รัฐแสง หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ร่วมกับนายธีรพงศ์ โสภณวรคาม เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยช่วยปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง และนายชนภัทร กังสวัสดี ผู้อำนวยการพรรคประชาธิปัตย์ นำเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๕๒ จำนวน ๑,๓๑๗,๖๐๐ บาท ไปแบ่งกันใช้เป็นการส่วนตัว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า การดำเนินการตามแผนงาน/โครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุน ฯ ไม่ตรงกับแผนงาน/โครงการที่ได้รับอนุมัติ และรายงานการดำเนินงานของพรรคในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ขัดแย้งกับข้อเท็จจริง และอาจเป็นเหตุให้ยุบพรรค ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) จึงเสนอให้ระงับการเบิกจ่ายเงินจาก

LIRT

กองทุน ฯ ไว้เป็นการชั่วคราว และเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยใช้เหตุตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีการดำเนินกิจการของพรรคประชาธิปัตย์

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับรายงานจากคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงว่า พรรคประชาธิปัตย์ซึ่งได้รับจดทะเบียนการจัดตั้งเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ มีการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุน ฯ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง รวมทั้งมีการปลอมลายมือชื่อนายวิลาศ รัฐแสง หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ในรายงานดังกล่าวโดยที่หัวหน้าพรรคมีส่วนร่วมรู้เห็น แต่มิได้ดำเนินการใดๆ ซึ่งเป็นเหตุยิบพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมือง จึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาธิปัตย์ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการ และส่งสำเนาคำร้องดังกล่าวให้พรรคประชาธิปัตย์ทราบเพื่อยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑

หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ วันที่ ๑๖ และ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๔ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญสรุปได้ว่า นายธีรพงศ์ โสภณวรคาม เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๐ ถึงพฤศจิกายน ๒๕๕๒ และมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง เป็นตัวการสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องของพรรคประชาธิปัตย์ เริ่มตั้งแต่แนะนำให้แต่งตั้งนายชนภัทร กังสวัตต์ เข้ามาเป็นผู้อำนวยการพรรคประชาธิปัตย์ ตนในฐานะหัวหน้าพรรคได้หลงเชื่อ นายธีรพงศ์ ฯ เพราะเห็นว่า เป็นเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบกับการดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับพรรคการเมืองเป็นเรื่องใหม่ด้วย ภายหลังจึงทราบว่า นายธีรพงศ์ ฯ มีเจตนาไม่ดีต่อพรรค และเมื่อเกิดปัญหาขึ้นก็โยนความผิดให้แก่หัวหน้าพรรค สำหรับประเด็นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกล่าวหาว่า การดำเนินการของพรรคประชาธิปัตย์ไม่ตรงกับแผนงาน/โครงการที่พรรคได้รับการสนับสนุนจากกองทุน ฯ นั้น ในฐานะหัวหน้าพรรคตนได้พยายามชี้แจงให้สาขาพรรคเข้าใจถึงแผนงาน/โครงการ แต่มีบางสาขาไม่พยายามเข้าใจ เพราะต้องการเงินเพียงอย่างเดียว เมื่อพรรคไม่มีเงินให้ก็พยายามจับผิด และร้องเรียน จึงเป็นการยากอย่างยิ่งที่จะทำตามแผนงาน/โครงการ ตามที่กำหนดไว้ได้

LIRI

ส่วนกรณีที่กำลังกล่าวหาว่า พรรคจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุน ฯ ไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงนั้น ขอมอบว่า เป็นผู้ที่มีอำนาจเบิกเงินร่วมกับนายธนภัทร ฯ แต่เมื่อเบิกเงินมาแล้ว ได้นำเงินส่งให้กับนายธีรพงศ์ ฯ โดยที่การใช้จ่ายเงินรวมทั้งการจัดซื้อและจัดจ้าง นั้น นายธีรพงศ์ ฯ กับนายธนภัทร ฯ ร่วมกันดำเนินการ เพราะตนไม่สันหัด จึงไม่ทราบว่าการจัดซื้อและจัดจ้างทุกอย่างมีราคาจริงเท่าไร เพียงแต่ตรวจรับของและใบเสร็จรับเงินเป็นบางส่วนเท่านั้น โดย นายธีรพงศ์ ฯ จะเป็นคนจ่ายเงินเพราะตนได้มอบเงินให้ไปทั้งหมด ส่วนกรณีที่ว่า มีการปลอมลายมือชื่อหัวหน้าพรรค โดยที่ตนมีส่วนรู้เห็น แต่ไม่ได้ดำเนินการนั้น ตนไม่ทราบเรื่องการปลอมลายมือชื่อมาก่อน จนกระทั่งคณะกรรมการเลือกตั้งแจ้งให้ทราบ และสาเหตุที่ทำงานมาเกือบสองปีโดยไม่ทราบเรื่องเอกสารปลอม เพราะเชื่อใจกัน และวันใดที่เข้าสำนักงาน จะโทรศัพท์ไปแจ้งให้ทราบล่วงหน้าก่อน เมื่อไปถึง กลับไม่พบเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ยังเห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีการก็เกี่ยวกับการเลือกตั้งมาก และไม่ได้ดูแลพรรคการเมืองเท่าที่ควร เป็นผลให้พรรคการเมืองที่จัดตั้งใหม่ รวมทั้งพรรคประชารัฐเกิดปัญหามาก

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และหนังสือชี้แจงของพรรคประชารัฐแล้วเห็นว่า มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคประชารัฐตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองหรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้มีคำสั่งยุบพรรคประชารัฐ เนื่องจากพรรคประชารัฐไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน” และมาตรา ๖๒ ซึ่งบัญญัติว่า “พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป” นั้น หัวหน้าพรรคประชารัฐได้มีหนังสือชี้แจงยอมรับว่า เป็นผู้เบิกเงินกองทุน ฯ แล้วส่งมอบให้ผู้อื่นไปดำเนินการแทนเพราะเชื่อใจกัน ทำให้ไม่ทราบเรื่องการจัดซื้อและจัดจ้างต่างๆ ของพรรค โดยที่ตนเป็นผู้ตรวจรับของและใบเสร็จรับเงินบางส่วนด้วย จึงเป็นกรณีที่หัวหน้าพรรคประชารัฐ ซึ่งมีหน้าที่จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ โดย

ยินยอมให้ผู้อื่นดำเนินกิจการของพรรคประชาธิปัตย์ และทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๕๒ จนกระทั่งเกิดความผิดพลาดขึ้น รวมทั้งพรรคประชาธิปัตย์ได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุน ฯ ประจำปี ๒๕๕๒ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ซึ่งเป็นการไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ ดังนั้น จึงเห็นว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคประชาธิปัตย์ได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และมาตรา ๖๕ วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียนให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

โดยเหตุผลดังกล่าววินิจฉัยข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคประชาธิปัตย์

นายประเสริฐ นาสกุล

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายกระมล ทองธรรมชาติ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปรีชา เฉลิมวณิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

LIRT

นายมงคล สระภู่น

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจินดา ยงสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอมร รักษาสัตย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอิสสระ นิตินันท์ประกาศ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

